

Antirrhinum (Hledík)

čeleď: Plantaginaceae

Roste zejména ze západním středozemí, dále pak v Severní Americe a to v podobě jednoletky, trvalky nebo i stálezeleného polokeře. Nejčastěji pěstovaným druhem je *A. majus*. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Arrow' - výška 40cm; ranní
- 'Candy Showers' - převislý habitus délky 20 - 30cm
- 'Kouzlo pohádky' - výška 80cm; pestrobarevná směs
- 'Madame Butterfly' - výška 75cm; plnokvětá
- 'Majestic' - výška 40cm
- 'Magic Carpet' - výška 20 - 25cm
- 'Montego' - výška 20cm
- 'Rainbow' - výška 40cm
- 'Tetra' - květy dvoubarevné
- 'Tom Thumb' - výška 20 - 25cm
- 'Twinny' - výška 25 - 30cm; plnokvětá

Vyhovuje mu plné slunce a dobře propustná půda bohatá na živiny.

Množí se semeny.

Antirrhinum australe

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 30 - 90cm. Listy jsou dlouhé 1,8 - 6cm a široké 0,4 - 1,5cm. Květenstvím je 10 - 18tičetný hrozen, kališní lístky jsou dlouhé 5 - 8mm, široké 2,5 - 4,5mm a koruna má velikost 3 - 4,5cm. Plodem je tobolka délky 1 - 1,5cm a šířky 0,7 - 1cm.

Antirrhinum barrelieri

oblasti: Andalusie, Katalánsko

Dorůstá výšky 0,35 - 1,5m. Listy jsou střídavé, dlouhé 0,6 - 4cm a široké 0,5 - 6mm. Květenstvím je hustý 10 - 40tičetný hrozen s květy uspořádanými střídavě, kališní lístky jsou kopinaté, dlouhé 3 - 4,5mm, široké 1,2 - 1,5mm a koruna má velikost 1,6 - 2,4cm. Plodem je tobolka délky 6 - 9mm a šířky 4 - 5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. barrelieri
- subsp. litigiosum

Antirrhinum boissieri

Antirrhinum braun-blanquetii

synonyma: *A. braun-blanquetii* var. *oreophilum*

oblasti: Portugalsko, Španělsko

Roste ve Španělsku a Portugalsku v trsech. Dorůstá výšky 0,3 - 0,8 (i 1,2)m. Stonky jsou holé a přímé. Přízemní listy jsou vstřícné, vejčité, ochlupené, lodyžní jsou střídavé, kopinaté, špičaté a dlouhé 2 - 6cm. Kvete žlutými květy o délce 2 - 4cm v (5 -) 15 - 20 (i 30)tičetném hroznu délky 5 - 20cm.

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum breviflorum

Antirrhinum calycinum

Antirrhinum charidemi

synonyma: A. majus ssp. charidemi

oblasti: Andalusie

Roste ve Španělsku v podobě keře. Dorůstá výšky 15 - 35 (i 55)cm. Větve jsou poléhavé nebo vystoupavé a bohatě nepravidelně větvené. Listy jsou střídavé, ochlupené, eliptické, tupé, dlouhé (0,5 -) 0,8 - 2 (i 2,8)cm, široké (0,3 -) 0,4 - 0,9 (i 1,1)cm a mají 1 - 3mm řapíky. Kvete v 1 - 10 (i 15)tičetném hroznu, vlastní květy mají 0,3 - 1,2cm stopku, korunu růžovou, červeně žilkovanou (i bílou), kališní lístky jsou dlouhé 3 - 6,5mm, široké 1,5 - 3mm a koruna má velikost 1,6 - 2,5cm. Plodem je kulovitá tobolka délky 4 - 6,5mm a šířky 3,5 - 6mm.

Antirrhinum confertiflorum

Pochází z Ameriky. Kvete nažloutlými květy.

Antirrhinum cornutum

synonyma: A. leptaleum, Sairocarpus cornutus

oblasti: Kalifornie

Patří mezi endemity severní Kalifornie. Patří mezi jednoletky. Stonek je přímý a ochlupený. Kvete fialovobílými květy.

Antirrhinum costatum

Antirrhinum coulterianum

synonyma: Sairocarpus coulterianus

oblasti: Kalifornie

Pochází z jihu Kalifornie a Kalifornského zálivu. Patří mezi jednoletky. Stonek je vzpřímený, většinou ochlupený. Listy jsou čárkovité a zpravidla vytváří přizemní růžici. Kvete bílými nebo růžovými květy velikosti 1cm.

Antirrhinum fernandezcasasii

Antirrhinum filipes

synonyma: *A. cooperi*, *Asarina filipes*, *Neogaerrhinum filipes*

oblasti: Arizona, Kalifornie, Nevada, Oregon, S Mexiko, Utah

Pochází z jihozápadu USA a severního Mexika. Patří mezi jednoletky. Stonek je ovíjivý. Kvete žlutými květy s tmavým tečkováním.

Antirrhinum graniticum

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 0,25 - 1m. Listy jsou dlouhé 1,5 - 6,2cm a široké 0,3 - 1,7cm. Květenstvím je 8 - 60tičetný hrozen, vlastní květy mají kališní lístky délky 0,3 - 1cm, šířky 2 - 4mm a koruna má velikost 2,5 - 3,2cm. Plodem je tobolka délky 0,8 - 1,3cm a šířky 5 - 8mm.

Antirrhinum grosii

oblasti: Španělsko

Roste ve Španělsku v podobě keře. Dorůstá výšky 12 - 40cm. Větve jsou poléhavé. Listy jsou vejčité, při bázi vstříčné, na konci střídavé, dlouhé 2 - 3cm, široké 1,2 - 2,2cm. Květy mají 3 - 6mm stopky, korunu žlutou velikosti 3 - 3,5cm. Plodem je kulovitá žláznatá tobolka velikosti 0,9 - 1cm.

Antirrhinum hispanicum

synonyma: *A. caroli-paui*, *A. majus* ssp. *hispanicum*, *A. rupestre*

oblasti: Andalusie, Maroko

Roste ve Španělsku a Maroku v podobě keře. Dorůstá výšky (10 -) 20 - 25 (i 60)cm. Povrch je žláznatě ochlupený. Větve jsou poléhavé nebo vystoupavé. Listy jsou široce kopinaté až zaokrouhlené, většinou střídavé, dlouhé 0,5 - 2,5 (i 3,5)cm a široké 0,2 - 2cm. Květenstvím je 6 - 20tičetný střídavý hrozen, vlastní květy mají 0,2 - 2cm stopku, kališní lístky délky 3,5 - 8mm, šířky 2,5 - 3,5mm, korunu bílou nebo růžovou (někdy patro žluté) a v průměru má (1,6 -) 2 - 2,5cm. Plodem je kulovitá žláznatá tobolka délky 0,6 - 1cm a šířky 4,5 - 5,5mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *hispanicum*/*A. glutinosum* - povrch porostlý chlupy o délce do 0,5mm
- subsp. *mollissimum*/*A. molle*/*A. mollissimum* - Španělsko; výška 8 - 65cm; povrch porostlý chlupy o délce až 2mm; listy široce vejčité až zaokrouhlené, dlouhé 0,3 - 2,2cm, široké 0,15 - 1,2cm;

květenství dlouhé 1,7 - 2,5cm, 6 - 15tičetné, kališní lístky kopinaté, dlouhé 3 - 8mm, široké 1,5 - 2mm, koruna velikosti 1,7 - 2,5cm; tobolka dlouhá 5 - 8mm a široká 4 - 7mm
- 'Roseum' - růžové květy

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum kelloggii

synonyma: *A. hookerianum*, *Asarina stricta*, *Neogaerrhinum kelloggii*, *Neogaerrhinum strictum*

oblasti: Kalifornie, Kalifornský záliv

Pochází z pobřežních hor Kalifornie a Kalifornského zálivu. Patří mezi jednoletky. Stonek je ovíjivý. Kvete tmavěfialovými květy. Plodem je tobolka se semeny.

Antirrhinum kingii

oblasti: Arizona, Idaho, Kalifornie, Nevada, Oregon, Utah

Antirrhinum latifolium

synonyma: *A. diffusum*, *A. majus* ssp. *latifolium*, *A. nicaeense*

oblasti: Chorvatsko, Francie, Itálie, Španělsko

Roste v jižní Evropě v podobě polokeře. Dorůstá výšky 25 - 50cm. Listy jsou široce vejčité, tupé nebo mírně špičaté, zelené, žláznaté a báze je uťatá. Kvete žlutými květy seskupenými do hustého 10 - 25tičetného květenství.

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum leptaleum

oblasti: Kalifornie

Antirrhinum lopesianum

Antirrhinum majus (Hledík větší)

oblasti: Andalusie, Connecticut, Česká republika, Iowa, Irsko, Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Louisiana, Massachusetts, Michigan, Missouri, Německo, New York, Nové Skotsko, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Střední střeozemí, Utah, Virginie, Washington, Wisconsin

Roste ve středozeší a jihozápadní části Severní Ameriky (u nás zplaňuje), kde patří mezi krátkověké trvalky nebo zakrslé keře s dřevnatějící bází. U nás se řadí spíše do jednoletek. Dorůstá výšky (0,2 -) 0,5 - 1 (i 2)m. Listy vyrůstají ve spirále, spodní jsou vstříčné, ostatní střídavé, jsou jednoduché, celokrajné, mají čárkovitý až vejčitý tvar délky 1 - 7cm a šířky 2 - 2,5cm. Kvete v barvách bílé, žluté, růžové, fialové a různě žíhané ve žláznatém hroznu, vlastní květy jsou šklebivé, velikosti 3 - 4,5cm, kališní cípy jsou vejčité, tupé a koruna je dlouhá do 3cm. Plodem je tobolka průměru 1 - 1,4cm s velkým množstvím semen. Dělí se na skupiny:

- Majus - výška 0,8 - 1m
- Elatum - výška 60 - 80cm
- Nanum - výška 40 - 60cm
- Pumilum - výška do 20cm

Dále existují vnitrodruhové taxony:

- 'Black Prince' - vínově červený
- subsp. cirrhigerum
- var. faurei
- 'Flower Carpet'
- subsp. latifolium
- subsp. linkianum
- subsp. litigiosum/A. litigiosum - výška 30 - 75cm; listy dlouhé 1 - 5cm, široké 1,5 - 5mm; květenství 8 - 20tičetné, kališní lístky dlouhé 4 - 6mm, široké 3 - 3,5mm, koruna velikosti 2,5 - 3,5cm; tobolka dlouhá 1 - 1,5cm, široká 0,8 - 1,1cm
- 'Madame Butterfly'
- subsp. majus
- 'Orchid Monarch' - lilarůžový
- 'The Rose' - něžně růžový
- subsp. tortuosum/A. tortuosum - výška 0,4 - 1,2m; listy dlouhé 0,8 - 6cm, široké 1 - 6mm; květenství 15 - 25tičetné, kališní lístky dlouhé 4 - 8mm, široké 2,5 - 4,5mm, koruna velikosti 2,5 - 4cm; tobolka dlouhá 1 - 1,5cm, široká 0,8 - 1,1cm

Má ráda hodně světla a tepla, dobře propustná vápenitá půda a suchý zimní režim na skládkách, rumišťích a zdech.

Množí se semeny nebo řízkováním.

Antirrhinum martenii

Antirrhinum meoanthum

Antirrhinum microphyllum

synonyma: A. sempervirens ssp. microphyllum

oblasti: Španělsko

Roste ve Španělsku v podobě keře. Listy jsou obvykle vstříčné, tuhé, vejčité až zakulacené, dlouhé 0,3 - 1cm, široké 2 - 5mm a mají 1 - 2mm řapíky. Květy mají 1 - 2cm stopky a jsou seskupené do terminálního hroznu. Plodem je podlouhlá tobolka.

Antirrhinum molle

synonyma: *A. majus* ssp. *molle*, *A. molle* var. *oppositifolium*

oblasti: Katalánsko, Portugalsko, Pyreneje

Roste v Pyrenejích v podobě polokeře až keře. Dorůstá výšky 20 - 40cm. Povrch je ochlupený. Větve jsou poléhavé nebo vystoupavé. Listy jsou eliptické, u báze vstřícné, na vrcholu střídavé, mají délku 0,8 - 2,2cm, šířku 0,5 - 2cm a řapíky jsou dlouhé 2 - 6mm. Koruna je bílé nebo narůžovělá se žlutým patrem, na délku má 2,5 - 3,5cm a květy jsou seskupené do hrozu. Plodem je kulovitá tobolka velikosti 7 - 8mm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *lopesianum* - Portugalsko; výška 5 - 45cm; listy široce ochlupené, vejčité, téměř špičaté, báze klínovitá; květenství 4 - 13tičetné, květy bílé, dlouhé 1,9 - 3cm

Vyhovují mu skalní pukliny, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízků.

Antirrhinum multiflorum

oblasti: Kalifornie

Patří mezi endemity Kalifornie. Může růst jako jednoletka i trvalka. Stonek je vzpřímený a od báze může dřevnatět. Střídavé listy nalezenete na celé délce stonku. Kvete růžovými květy.

Antirrhinum nuttalianum

synonyma: *Saiocarpus nuttallianus*

oblasti: Kalifornie, Kalifornský záliv

Pochází z jihu Kalifornie a Kalifornského zálivu. Může růst jako jednoletka nebo dvouletka. Stonek je vzpřímený, občas ovíjivý. Kvete růžovými květy.

Antirrhinum onubensis

Antirrhinum orontium

oblasti: Aljaška, Connecticut, Florida, Havajské ostrovy, Idaho, Illinois, Kalifornie, Katalánsko, Kentucky, Maine, Michigan, Německo, New Jersey, New York, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Utah, Virginie, Washington

Pochází z Evropy. Patří mezi jednoletky. Dorůstá výšky 20 - 80cm. Kvete růžovými květy.

Antirrhinum ovatum

oblasti: Kalifornie

Antirrhinum pertegasii

synonyma: *A. sempervirens* ssp. *pertegasii*, *A. sempervirens* var. *pertegasii*

oblasti: Španělsko

Roste ve Španělsku. Dorůstá výšky 10 - 25cm. Větve jsou vystoupavé až vzpřímené. Lodyžní listy jsou kožovité a obvejčité. Květy mají barvu bílou, korunu dlouhou 1,7 - 2cm a jsou seskupené do hroznu.

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum pulverulentum

synonyma: *A. sempervirens* ssp. *pulverulentum*, *A. sempervirens* var. *densiflorum*, *A. sempervirens* var. *glabrescens*

oblasti: Španělsko

Roste ve Španělsku. Dorůstá výšky 10 - 30cm. Povrch je dlouze ochlupený. Listy jsou podlouhlé, při bázi vstřícné a lodyžní jsou střídavé. Květy jsou bleděžluté, na spodním pysku bývá fialová skvrna a na délku mají 2,5 - 3,5cm. Plodem je ochlupená tobolka.

Vyhovují mu skalní pukliny, chudá dobře propustná půda, nízká zálivka, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum rupestre

Antirrhinum sempervirens

oblasti: Francie, Katalánsko, Pyreneje

Roste v Pyrenejích v podobě ochlupeného polokeře. Větve jsou poléhavé až převislé a dorůstají délky do 40cm. Listy jsou kožovité, stálezelené, vstřícné, podlouhlé, ochlupené, dlouhé 0,5 - 3cm, široké 0,3 - 1,7cm a mají 3 - 7mm řapíky. Kvete v paždí listů bílými fialově proužkovanými květy se žlutým koncem na stopce a mají délku (1 -) 1,5 - 2,5cm. Plodem je kulovitá žláznatá tobolka velikosti 6mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *pertegasii*
- subsp. *sempervirens*

Antirrhinum siculum (Hledík sicilský)

oblasti: J Itálie, Sicílie, Střední Itálie

Roste v Itálii a Sicílii jako víceletka. Dorůstá výšky 25 - 80cm. Stonky jsou vzpřímené nebo vystoupavé a řídce větvené. Listy jsou střídavé, čárkovité a v paždí zpravidla se svazečky chloupků. Květenstvím je žláznatý hrozen, vlastní květy mají 5ticípý kalich, koruna je šklebivá, žlutá, dlouhá 1,7 - 2,5cm, trubka válcovitá, vydutá, má 2 přilehlé pysky, horní je 2laločný a dolní 3laločný. Plodem je zobákovitá tobolka.

Vyhovují mu zdi, skály a rumišťe.

Antirrhinum spurium

oblasti: Alabama, Britská Kolumbie, Florida, Kalifornie, Kentucky, Missouri, Montana, New Jersey, New York, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Wisconsin

Antirrhinum subbaeticum

oblasti: Španělsko

Roste v Španělsku v podobě polokeře. Dorůstá výšky 20 - 60cm. Listy jsou široce eliptické, tupé z obou stran, tuhé, zelené, řídce ochlupené a dlouhé 1 - 2,5cm. Kvete bleděružovými květy s délkou 1,4 - 1,6cm v 3 - 12tičetném květenství.

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum subcordatum

oblasti: Kalifornie

Antirrhinum valentinum

synonyma: *A. majus* ssp. *valentinum*, *A. valentinum* f. *huteri*

oblasti: Španělsko

Roste ve Španělsku v podobě keře. Dorůstá výšky 5 - 60cm. Větve jsou poléhavé, křivolaké a dlouhé 20 - 30cm. Listy jsou široce eliptické, dlouhé 0,5 - 1,5cm, široké 0,4 - 1,2cm, tupé či mírně vykrojené, zpravidla vstřícné a mají 1 - 5mm řapíky. Květy mají bílou korunu se žlutým patrem a délkou 1,2 - 1,5cm, horní pysk má růžové žilky a stopka má délku 0,7 - 2cm. Plodem je kulovitá holá tobolka velikosti 7mm.

Vyhovují mu skalní pukliny, kamenitá půda bohatá na živiny a stín.

Množí se semeny nebo řízky.

Antirrhinum vexillo-calyculatum

synonyma: *A. breweri*, *Sairocarpus vexillocalyculatus*

oblasti: Kalifornie

Roste v Kalifornii a příležitostně i v Oregonu, USA.

Antirrhinum virga

synonyma: Sairocarpus virga

oblasti: Kalifornie

Patří mezi endemity pobřeží Kalifornie. Patří mezi trvalky. Stonek je ochlupený.

Antirrhinum watsonii

oblasti: Arizona

Antirrhinum x chavannesii

Antirrhinum x kretschmeri

Antirrhinum x montserratii

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K48.php>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=113>

<http://www.garten.cz/e/cz/1022-hledik-vetsi-antirrhinum-majus>

<http://www.hobbyzahrada.cz/data/clanek.asp?id=1044>

<http://www.kadel.cz/skalnicky/t/kvResult.asp-Rod=Antirrhinum.htm>

<https://www.rostliny.net/>